СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го СІЧНЯ 1949. No. 8. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 12, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

БЮДЖЕТ КОШТУВАТИМЕ $282.82 КОЖНОГО ЖИТЕЛЯ

Вашинґтон, 10 січня. — Президент Труман предявив конгресові бюджет на найближчий скарбовий рік у висоті $41,-858,000,000. На покриття тих видатків президент зажадав крім теперішніх федеральних приходів ще додаткових податків від корпорацій в сумі чотори більйони, а теж і два більйони підвишки доплат на суспільне обезпечення — разом шість більйонів нових фінансових тягарів. Послання в справі бюджету обіймає 30,000 слів, в якому більша частина, бо аж 21 більйонів призначена на краєву й міжнародну оборону. Близько півпята більйона призначено на догляд воєнних ветеранів, півтретя більйона на суспільне забезпечення, 288 мільйонів на розбудову мешкань, 414 мільйонів на шкільництво, понад півтора більйона на хліборобство, близько два більйони на розвиток природних багатств, півтора більйона на транспортацію, півпоста більйона на заплату відсотків від довгів, а решта на всілякі інші мішані видатки.

Коли поділити цифру вимаганих видатків федерального уряду через число населення Злучених Держав (тепер 148, мільйонів жителів), то на кожного мужчину, жінку й дитину припаде заплатити п[illegible] $282.82 на покриття видатків бюджету. Скарбовий рік, в якому ці видатки будуть обовязувати, починається 1 липня 1919 р. і триватиме до 30 червня 1950 р. У тому часі передбачені ще нові видатки на закордонну оборону.

Критика бюджету в колах конгресових була стримана безпосередньо після оприлюднення видатків. Це тому, що більша частина гроша призначена на оборону країни й на видатки для допомоги іншим державам.

ДОМАГАННЯ ПІДВИШКИ ПОШТОВИХ ОПЛАТ НА ГАЗЕТИ.

Одною з замітних позицій в бюджеті є проєкт піднести поштові оплати для висилки газет, щоб покрити поштовий недобір у висоті $402,000,000. В буджеті сказано, що кошти перевозу й доставлювання до домів газет і журналів такі низькі, що вони найбільше заважують при недоборі коштів поштового уряду. Це відноситься до газет і журналів, які користуються так званою „Другою" або „Третьою" клясою поштових оплат. З підвишки оплат за ці кляси сподіються дістати $250,000,000, а решту, у висоті $150,000,000, мали б покрити з різних інших джерел.

ПІДВИШКА ВИДАТКІВ НА АТОМОВУ ЗБРОЮ.

В бюджеті згаданий теж видаток на виріб атомової зброї в найближчому році. Крім звичайних видатків на виріб бомб, які були передбачені в теперішнім бюджеті, президент домагається додатку у висоті $19,915,037. Такі видатки мали б виносити разом $210,-208,875. Згадуючи про видатки на атомову зброю за попередній рік, президент стверджує, що досліди з атомовою бомбою в околиці атолю Еніветок причинився багато до поступу в уживанні атомової зброї.

ЗАКОНОПРОЄКТ ДЛЯ ПОЛЕКШІ ІМІҐРАНТІВ ВЖЕ ВНЕСЕНИЙ.

Вашинґтон. — Предсідник Краєвого Демократичного Комітету, сен. Гаверд МекҐрат, оприлюднив, що вже внесений в сенаті його законопроєкт і сен. Нілі для зміни теперішнього іміґраційного закону, який допускає 205,000 скитальників в Америку. В законопроєкті поставлено домагання, щоб поширити число нових іміґрантів з 205,000 на 400,000 одначе теж продовжити час на їх допущення з двох на чотири роки. Крім того мають бути прийняті на стало іміґранти, які дістали віза хвилево, а таких є 15,000. Характер діпістів мали б дістати такі скитальці, які опинилися поза своїми країнами до дня 21 квітня 1947 р. Нове число 400,000 іміґрантів не мало б ітн на рахунок теперішньої квоти. На покриття видатків переселення бил передбачує суму $5,-200,000.

ПАЧКУЮТЬ ІМІҐРАНТІВ ІЗ СХІДНОЇ ЕВРОПИ.

Вашинґтон. — Департамент справедливости оприлюднює арештування на Флориді шости осіб за спробу перепачкування чужинців до Злучених Держав. Між арештуваними є три особи, які походять з підсовєтських країн. Пачкування чужинців іде з Гавани, на Кубі, до Флориди, а потім до Ню Йорку. З Гавани перевозив людей лодкою Алберт Педаґас і Иосиф Совінскі. Імена перепачкованих такі: Артур Волоскі, (з Польщі), Янку Герсен і його жінка Міліка (з Румунії). Департамент справедливости здогадується, що арештовані є членами шайки, яка займається пачкуванням чужинців.

ВЕРХОВНИЙ СУД НЕ СТРИМУЄ СУДУ НАД КОМУНІСТАМИ.

Вашинґтон. — Верховний Суд Злучених Держав відкинув прохання оборонців дванадцяти провідних комуністів, обвинувачених у змаганні до насильного скинення уряду Злучених Держав, щоб викинути справу зі суду і припинити загалом ціле судове поступовання проти них. Розправа над ними в федеральнім суді в Ню Йорку має початися 17 січня. Процес мав початися ще минулого року, одначе на внесок оборонців його відкладено кількома наворотами. Комуністи заповідають, що вони підіймуть боротьбу проти цілого американського судівництва, коли почнеться процес.

АТОМОВИЙ ГОДИННИК БЕЗ ПОМИЛКИ НА 300 РОКІВ.

Вашинґтон. — Краєве Бюро Стандартів дістало годинник, який зробить тільки одну секунду помилки на 300 років, якщо інструменти втримаються в повній ужиточности. Маятник годинника пускає в рух атомова сила. Така точність в рахунку часу має незвичайну вартість в модерній технології.

Ген. Тейлор виїздить до Европи на становище начальника ген. штабу

Ню Йорк, 11. січня. — Майор генерал Максвел Д. Тейлор, дотеперішній суперінтендент військової академії в Вест Пойнт, оприлюднив, що він назначений головою генеральної булави американських окупаційних сил в Европі на місце ген. Картера Б. Маґрудера, який повернеться до Вашинґтону. З нагоди назначення Тейлора на нове становище відбувся обід в його честь в Юніон Клюбі в понеділок ввечір. Промовцями під час обіду були чен. Двайт М. Айзенгавер, теперішній президент Колумбійського університету; кардинал Френсис Спелман, давніший секретар війни Роберт П. Петерсон і колишній амбасадор до Німеччини Джеймс В. Джірард. Ген. Тейлор, як це пригадав ген. Айзенгавер, переводив у 1943 р. переговори в Римі з італійським командантом, маршалом Пієтром Бадоліо в справі покінчення війни з Італією.

АМЕРИКА ВТИХОМИРЮЄ АНГЛІЮ И ІЗРАЇЛЯ.

Вашинґтон. — Злучені Держави візвали Англію й Державу Ізраїля, щоб вони не роздували до великих розмірів нападу ізраїльських літаків на британські, а вважали це за [illegible]. Великобританія поставилася дуже поважно до цього випадку й загрозила далекойдучими наслідками. Держава Ізраїля відповіла на погрозу дуже рішучо, кажучи, що ізраїльські війська вже забрані з єгипетської території.

ПОВОРОТ КАНАДЦІВ З ВИПРАВИ ДО ЮГОСЛАВІЇ.

Оттава, Канада. — Урядові департаменти Канади дістають щораз більше запитів від приятелів і свояків таких осіб, що недавно під впливом агітації комуністичного югославського уряду вибралися з Канади на поселення в Югославії. Це були давніші югославські еміґранти, які поселилися були в Канаді, перебули світову війну і стали громадянами Канади. Тепер вони пишуть до своїх приятелів у Канаді про намір повернутися назад в Канаду, одначе їм важко перевести намір у життя, бо югославський уряд не хоче дати їм дозволу на виїзд. З огляду, що канадські власти дістають листи від канадських приятелів таких поворотців, уряд оприлюднює пояснення, що бувші громадяни Канади, які зрезиґнували з свого громадянства, можуть бути допущені знову до Канади, як звичайні іміґранти. Деякі іміґранти, ставши громадянами Канади, не тратять свого громадянства в своїй рідній країні, отже їхній колишній уряд має до них таке саме право, як і уряд прибраної країни. Канадський уряд може стати в пригоді тільки таким громадянам, які виїхали в чужу країну і там осіли хвилево, не зрезиґнувавши з канадського громадянства.

ЖИТТЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ В 80 РОЦІ ЖИТТЯ ДЛЯ СЕНАТОРКИ КИСІЛЕВСЬКОЇ.

Торонто, Онтеріо, Канада. — Щоденник „Ди Ґловб енд Мейл" у своєму виданні з 24. грудня 1948 р. поміщує обємистий допис Мода Фєргусона з Оттави, в якому описує діяльність колишньої української сенаторки в польському парляменті, пані Олени Кисілевської, з нагоди її покінчення 80 літ життя. Автор згадує про недавній побут сенаторки в Світовому Конґресі Українського Жіноцтва в Филаделфії, про її головство в новостворенній Світовій Федерації Українських Жінок і про знайомства, які вона поробила при вступі на Північно-Американський континент. Усе те перемішане з вістями про боротьбу українців проти комунізму і про життя скитальників в Европі. При кінці подає докладніші вісті про намічену працю Федерації. Над статтею поміщена велика світлина пані Кисілевської з її дворічною внучкою Оленкою, донечкою її сина в Отаві, д-ра Володимира К.

ПАПАГОС ПРИЗНАЧЕНИЙ ШЕФОМ ГРЕЦЬКОЇ АРМІЇ

Атени, 11. січня. — Вчора тут повідомлено про призначення маршала Александра Папаґоса головнокомандуючим грецькими сухопутніми збройними силами, з широкими повновластями для боротьби проти большевицьких партизанів. Папаґоса вважається головним переможцем над італійцями у війні в Альбанії в 1940-41 рр. Призначення маршала Папаґоса вважається важливим дальшим кроком в консолідації грецьких сил до боротьби проти большевизму. Рівночасно повідомляється про дальший прогрес в переговорах партійних керівників для створення нового коаліційного уряду в країні.

ЗБІРНИК „УКРАЇНА ПІД СОВЄТАМИ" АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.

Зальцбурський „Промінь" повідомляє, що як чергове видання Наукового Товариства ім. Шевченка вийде збірник „Україна під Совєтами". Книга буде видана в англійській мові та має подати історію українського народу під большевицькою окупацією від 1920 до 1940 рр.

Дальші перемоги червоних в Китаю

ПОВІДОМЛЕНО ПРО „ЛІКВІДАЦІЮ" ДВОХ УРЯДОВИХ АРМІЙ БІЛЯ СУЧОВА.

Нанкінґ, 11. січня. — Комуністична радіовисильня повідомила вчора про остаточну „ліквідацію" двох армейських груп ген. Ту-Юмінґ на південний захід від Сучова. В повідомленні сказано, що опір урядових армій закінчився після трьох денної комуністичної атаки. Докищо, ще немає офіціяльного урядового потвердження ані заперечення цего повідомлення. Стверджується тільки, що транспортові літаки, які мали скинути оточеним військам харчі, медикаменти і амуніцію, вернулися до Шанґаю з вантажем. Якщо вчорашнє повідомлення комуністів відповідає правді, тоді сильно збільшилася загроза для Нанкінґу. Розбиття двох згаданих армейських груп дозволить комуністам на масову концентрацію військ до наступу на столицю.

ЩЕ ПРО ДОЛЮ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛОНІЇ В КИТАЮ.

В черговому повідомленні „Українського Клюбу" в Шанґаю стверджується, що понад мільйон українців на Далекому Сході є тепер під терористичною владою комуністів. Під час війни було всіх 35 втікачів зі Зеленої України, але тільки двоє з них ще живі, один тепер в Австралії, а другий в Шанґаю. Є чутки, що около 700 українських втікачів є ще в Кореї, але цего не можна провірити.

ГІРОҐІТО ВІДВІДАВ ГЕН. МекАРТУРА.

Токіо, 11. січня (АП) — Японський імператор Гіроґіто відвідав вчора в його головній квартирі головнокомандуючого союзницьких збройних сил на Далекому Сході, ген. Доґлеса МекАртура. Імператор відбув з ген. МекАртуром майже двогодинну розмову, про тему якої не повідомлено. Це вже були сьомі з черги відвідини мікада в квартирі ген. МекАртура.

П'ЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ СВІДКІВ НА ПРОЦЕСІ КРАВЧЕНКА

Як уже повідомлено, заповіджений на 22-25 січня судовий процес Віктора Кравченка, автора відомої книжки „Я вибрав волю", проти наклепів на нього та на його твір, надрукованих в комуністичній газеті „Летре Франсе", може перемінитися в своєрідней „другий Нюрнберг" протибольшевизму. Адвокат Кравченка зібрав численні матеріяли в доказ правдивости тверджень Кравченка про злочинність совєтського режіму, як теж викликається численних свідків з різних країн. Між іншим, на процесі в характері свідків виступатимуть теж українські втікачі з-під совєтської диктатури. В тій цілі вже виїхали з Німеччини до Парижа відомий журналіст і письменник Іван Багряний, автор брошури: „Чому я не хочу повертатись до СССР"; журналістка Любов Дражевська, п. Дубина та ін.

ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ОБОРОНИ ІНДОКИТАЮ.

Париж, 11. січня. — Французький уряд намагається тепер довести до швидкого порозуміння і замирення з індокитайськими націоналістами, приготовляючись до оборони країни перед збільшеним напором добре зорганізованої комуністичної п'ятої колони, на випадок дальших комуністичних перемоґ в Китаю. Стверджується, що з цими перемогами сильно збільшилася комуністична загроза для цілої Азії, головно для Індокитаю, Бурми та Маляйського півострову.

ОБОРОННІ ЗАХОДИ БРИТАНІЇ НА ОРІЄНТІ

УРЯД РОЗГЛЯНУВ КОНФЛІКТ І КРІЗУ В ПАЛЕСТИНІ; СИЛЬНІ ВІЙСЬКОВІ ПІДКРІПЛЕННЯ; НЕ ПЕРЕДБАЧУЮТЬ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДРАСТИЧНОЇ АКЦІЇ.

Лондон, 11 січня. — Оборонний комітет британського уряду відбув вчора під проводом премієра Етлі надзвичайні наради в справі політично-військової крізи, витвореної збиттям п'ятьох британських літаків ізраїльською авіяцією на єгипетській території в зоні Суезького каналу. В поінформованих колах вважають, що Британія не плянує безпосередньої драстичної акції, але є очевидим, що вона сильно скріплює свої військові позиції на Близькому Сході, зокрема в Трансфорданії. Воєнні кораблі, літаки і сильні військові з'єднання є в дорозі не так до арабських країн, як до поодиноких посілостей і баз Британії. Спостерігачі вважають, що головною ціллю цих військових підкріплень є забезпечити головно британські получення зі Сходом. Справа інциденту з літаками докищо опинилася в Раді Безпеки. В дипломатичних колах вважають, що Британії більше залежить на тому, щоби задержати жидів здалека від єгипетської території ніж на відшкодованні за літаки, хоча під цим оглядом уряд мусить рахуватися з публичною опінією, що в цім випадку є [illegible] проти Ізраїля. В кожному разі Британія застерегла собі право дальшої акції, якщо ізраїльська відповідь і вияснення не будуть задовольняючі. Жиди обвинувачують Британію, що вона в останніх місяцях порушила своє зобов'язання і доставляла арабам зброю. Британія зі свого боку називає це брехнею та стверджує великі транспорти зброї до Ізраїля з большевицької Чехословаччини. В міжчасі військовий речник ізраїльського уряду повідомив, що всі ізраїльські війська відтягнено з єгипетської території. Генеральний секретар О. Д., Триґве Лі, відбув вчора особисту нараду з британським представником в справі палестинської крізи.

БОЛЬШЕВИКИ ПЛЯНУВАЛИ ВБИВСТВО КАРДИНАЛА МІНДСЕНТІ.

Рим, 11 січня (АП). — Ватиканське радіо вчора заявило, що мадярського примаса, кардинала Міндсенті, заарештовано після того, як большевикам не пощастило виконати з свій первісний плян „припадкової смерти". Ця сама радіовисильня стверджує, що наказ „зліквідувати" кардинала вийшов без сумніву з Москви. Негайно після одержання того наказу мадярський уряд створив окрему комісію, що мала розглянути три головні можливості „ліквідації" кардинала: висилку закордон, „припадкову" смерть, або арешт.

БУНТ БЕЗРОБІТНИХ В ІТАЛІЇ.

Рим, 11 січня. — В південній Італії, в районах Барі та Андрія, прийшло до бунту безробітних, що загрожував поважними наслідками. В деяких випадках мусіла інтервенювати поліція. Сподіються, що в цьому році вже поцастить усунути безробіття в цих районах, відкриваючи цілий ряд публичних робіт з фондів пляну Маршала.

ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛІЗМУ В НІМЕЧЧИНІ.

Берлін, 11 січня (ЮП). — Американський військовий губернатор Німеччини, ґен. Л. Д. Клей, вчора стердив, що в Німеччині знову починають приходити до голосу екстремістичні націоналістичні групи. З цих націоналістів вже зорганізовано т. зв. „чорний фронт" та групу, що називає себе „національними демократами" та які вже почали акцію за зворотом Німеччині признаних Польщі східних областей, як теж за прилучення до Німеччини Ельзації і Лотаринґії. Німецькі демократичні керівники занепокоєні цими групами, стверджуючи, що націсти до 1928 року теж були тільки слабим рухом, який опісля швидко почав рости аж доки не здобув влади та не привів країни до катастрофи.

КОМУНІСТИ ОРГАНІЗУЮТЬ НАЦІСТИЧНЕ ПІДПІЛЛЯ В АВСТРІЇ.

Відень, 11 січня. — Згідно з повідомленням місцевої преси, австрійська поліція в британській зоні Відня розбила „неонацістичний підпольний рух", відомий під назвою „вільного корпусу Шарнгорста". Організатором того руху мав бути один зі студентів університету і член комуністичної партії.

ІТАЛІЙСЬКІ КАТОЛИКИ ЗА СОЮЗ ЗІ ЗАХОДОМ.

Рим, 11 січня. — Впливова в Італії Католицька Акція розглядала вчора намагання Злучених Держав включити Італію в оборонний Атлантійський Союз, повністю піддержуючи ці намагання. Італійські католики вважають, що ціллю такого союзу не є жадні аґресивні цілі, як це намагається представити совєтська пропаганда, але виключно намагання відстрашити Совєтський Союз від дальшої аґресії і тим самим створити необхідну гарантію для західної цивілізації.

ЗАГРОЗА ЕПІДЕМІЇ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 11 січня. — Французькі медичні власті повідомляють про безпосередню загрозу епідемії інфлюенци в країні, зокрема в районі Парижа та в східній частині країни. Подібна загроза цеї самої епідемії проявляється теж в Італії, де в останньому часі трапляється щораз більше смертних випадків. Уряди цих країн роблять відповідні заходи для охорони населення.

ПАРТИЗАНИ В ІНДОНЕЗІЇ.

Батавія, Джава, 11 січня. — Закордонні кореспонденти та дипломати стверджують нове оживлення партизанських дій в захоплених голандцями індонезьких провінціях. Останньої ночі партизани атакували, між іншим, захоплену голандцями республиканську столицю.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ СЕКРЕТАР СТЕЙТУ

Є дві особи, на які світ, коли йдеться про Злучені Держави, звертає найбільшу увагу. Є ними президент країни та секретар стейту. Це правда, що в Америці властиво президент є керівником закордонних справ і деякі президенти, як от Френклин Д. Рузвелт, покористовались тим привелеєм у великій мірі. Проте це не зменшує ваги цеї особи, що займає становище секретаря стейту, що видно хочби по особі уступаючого з днем 20 січня секретаря стейту, генерала Джорджа Маршала, загально ціненої й шанованої особистости. Тому й не диво, що так широко обговорюють тепер особу нового секретаря стейту, Діна Ачесона.

Загально погоджуються, що цей вибір президента Трумана властиво не є несподіванкою, бо він вибрав спосібну людину, яку зарекомендував Маршал, добре обзнайомлену зо закордонними справами й під кожним оглядом відповідну на це становище. Але коли навіть над такою особою розвелась дискусія і коли будуть розпитувати Ачисона в сенаті, заки ця установа затвердить його назначення, то на це склалась тільки одна причина. Це те, що Ачесон належав до цієї групи в окруженні б. президента Рузвелта та й по його смерті, що намагались доконче дійти до порозуміння з Росією різними уступками. Тільки це одно тепер провірюють і головно через те одно будуть допитувати Ачесона в сенаті, щоб точно знати, які є його теперішні погляди.

Новий секретар стейту, Дін Ачесон, обійме цілком певно свій уряд з днем 20 січня. Він був завжди приклонником „Ню Діл", так що дехто зараховує його й тепер до „лівих". Тим, що він належав до прихильників „Ню Діл", дасться пояснити теж і його „апізерство" у відношенні до Советів за часів Рузвелта. При цьому ще нагадують, що Алджер Гис, запідозрений у передачі важних і тайних документів советським шпигам, тішився довірям Ачесона, коли обидва працювали в департаменті стейту. Замітне, що навіть про Гиса пишуть не як про продажну людину, а такого, що походить зо старого американського роду і попав з ідеалізму в сітку комуністичної пропаганди. Очевидно, що сам Ачесон є тут без закиду. Ці речі можуть бути хиба тільки причинком до вияснення вашингтонської атмосфери за часів Рузвелта. Саме через те — не зважаючи на повне довіря до Ачесона — вимагатимуть від нього в сенаті ще деяких формальних заяв чи вияснень. До цього треба ще додати, що Ачесон уже давніше при кількох нагодах наклеймив советський імперіялізм, даючи виразно до зрозуміння, що він є за „тверду руку" у відношенні до советської агресії. Проте деякі сумніви будуть і далі існувати, так довго, поки новий секретар стейту не задокументує ділами, яка є властиво його політика у відношенні до Росії. Коли про президента Трумана ходять раз-у-раз чутки, що він вірить, що зо „старим Джовом", себто Сталіном, міг би договоритись, а секретарем стейту стає людина, що теж була довгі літа подібної думки, то не дивота, що дехто не знає, що з цього може вийти. Та нам здається, що наразі ніяких змін не буде й американська закордонна політика буде котитись далі шляхом Пляну Маршала і дальшої розбудови протисоветського валу.

Можливості розвитку в міжнародній політиці

Вступаючи в новий рік, державні мужі та дипломати і публіцисти намагаються відхилити заслону майбутности та на підставі фактів пробують поробити відповідні висновки щодо дальшого розвитку в міжнародній політиці, що каменем важкого східно-західного напруження лежить на серці не тільки відповідальних політиків, але й кожної звичайної людини. Ясно, що центром усіх цих турбот залишається відношення між Америкою і Советським Союзом та можливості його дальшого розвитку, від чого й залежить загальний розвиток в міжнародній політиці. Стверджується, що під цим оглядом в останніх місяцях заіснували деякі факти і події, що можуть бути передвісниками зміни, але ніхто не відважується з певністю означувати, які ці зміни можуть бути, на гірше чи на ліпше. У висліді, в усіх країнах спостерігається помітну нервозність та непевність.

Під цим оглядом заслуговує на окрему увагу спроба аналізи теперішнього положення та можливостей його дальшого розвитку, зроблена співвласником і співредактором Ню Йорк Таймсу, С. І. Солцбергером, надрукована як кореспонденція з Парижа у виданні тої газети з 10-го січня.

Напочатку своїх міркувань автор ставить одне основне твердження: немає ніякої підстави твердити, що у відношенні між двома таборами прийде до основних змін. Але до деяких змін може прийти. Щонайменше є познаки, що до того змагається. Інше діло з яких мотивів та в яких цілях.

Насамперед треба ствердити, що після вибору президента Трумана, московська пропаганда дещо злагіднила свої випади проти Америки взагалі, а проти президента зокрема. Перед вибором, Москва, виходило б, була під впливом загальної опінії, що президентом вийде губернатор Дюї. Тому теж вона не робила жадної різниці між обома кандидатами та видно приготовлялася відповідно скапіталізувати перемогу Дюї, мовляв, американський нарід відкинув „военного підпалювача Трумана", як британський відкинув Чорчила. Сталося інакше і Москва відповідно змінила свій курс до особи президента Трумана. Це до деякої міри свідчило б, що Москва має свої дальші пляни теж щодо загальних американсько-советських стосунків. Воно проявляється теж у відношенні до американської колонії в Москві, якій в останньому часі виказується більше ввічливости, як звичайно.

Існують деякі познаки, що Совети не цілком відкидають можливість дальших міжнародних перговорів на великодержавній базі та що вони могли б навіть поробити деякі „уступки" в Берліні.

Цих познак можливостей „зміни курсу" в советській політиці аж ніяк не інтерпретується, як справді вияви будь-якої „доброї волі" зі советського боку та як щирого бажання мирно наладнати міжнародні справи. Навпаки, за цим добачується інші далекойдучі советські пляни. Советам залежить тепер на такому „відпруженні", щоби могти без перешкод закріпити свої останні здобутки в Азії та дальше їх поширити, як теж в своїй зоні Німеччини приготовити собі відповідну певнішу базу для дальшої акції в Европі. Москва не бажала б поповнити ту саму помилку, на якій скрутив собі голову Гітлер, іменно, не кусати нового шматка, не проковтнувши ще попереднього. Це вимагає часу, що його Москва хотіла б виграти своїм „новим курсом" в міжнародній політиці.

Проте, ці справи залежать не тільки від Москви, але й від західних союзників, з Америкою на чолі. Як йдеться про Америку, то в европейських дипломатичних колах в останньому теж появилися всілякі здогади, раніше на тему вибору президента Трумана і тепер на тему зміни на пості секретара стейту. Президент Труман вже раніше виявив недвозначно своє становище до Москви та комунізму, що проявилося теж в доктрині Трумана. Загально вважається, що раніше президент Труман занімав деяке резервове становище щодо американської закордонної політики, звя'зуючись зобовязаннями його попередника, президента Рузвелта, місце якого він зайняв не з вибору, але через припадок. Інше діло тепер. Президент Труман був вибраний з волі народу і тому теж здогадуються, що він задумує тепер перебрати теж керму закордонної політики, яка йому належить та за яку він відповідальний. Під цим оглядом дипломати і публіцисти ломлять собі голову, що може означати та яку має ціль заява президента про „деяких росіян", що бажають собі порозуміння, та хто до цих „деяких" належить. В деяких колах цю заяву інтерпретувалося, як заповідь на „злагіднення" американського становища у відношенні до Советів, але президент Труман це з черги заперечив в своїх дальших виступах.

Рівночасно з цими здогадами і гороскопами щодо дальшого розвитку міжнародної політики в дипломатичній площині, світ з увагою слідкує за розвитком конкретних подій, що не завжди покриваються з дипломатією. До цих конкретних подій належить насамперед розвиток в Азії, сварня в самій „комуністичній сім'ї" та щораз більша консолідація демократичних країн під кутом потреб спільної оборони.

Російський націоналізм без маски

Із усіх держав Сходу Европи московське царство було віддавна найбільше відмежоване від своїх сусідів. Хоч не було тоді ще слова „націоналізм", але історичні документи 16-17 віку добре описують нам, як оцінювали себе московські люди і як ставилися до інших народів. Була це незносна зарозумілість і погорда до чужих націй. Цей московський націоналізм був релігійно забарвлений: свою церкву і свої релігійні обряди Москва вважала за едино правильні і спасенні. Всі інші церкви — католицьку, протестантську і навіть православні церкви, що були під владою турецькою та польською, Москва зневажала, як противні Богові. Відомо, що царі московські, коли їм доводилося приймати чужих послів і давати їм, за тодішнім звичаєм, руку для цілування, зараз же мили свої руки перед очима послів, щоб не „осквернитися". Коли Україна в Переяславі 1654 року визнала протектора московського царя, то православних українців на Московщині не визнавали за рівних з московськими православними і все їм закидали „ересь". Тому, що українці — духовні при обряді хрещення обливають дитину, а не понуряють у воді, православних українців називали на Московщині „обливанцями".

Московський націоналізм виявлявся в захопленні легендою, що Москва — це „Третій Рим" (після Першого Риму і другого — Византії). Абсолютна, деспотична влада московських царів, що була б в іншім народі зненавиджена і мусіла б викликати спротив і революцію, була для московських людей чимсь самозрозумілим. Московці навіть пишалися тим, що їх цар всемогутній, не такий, як володарі конституційних держав, що мусять радитися зі своїми підданими. Скотський політичний письменник 16 в. Бюкенен у своїй праці — „Де модо регнанді апуд Скотос" (Про спосіб правління у скотів) пише про Московщину, порівнюючи її з іншими націями: „Московщина тішиться тиранською владою" (Московія тиранніде ґавдет).

Московський націоналізм не зменшився і після реформи царя Петра І. в початку 18-го століття. Цар Петро казав, що йому Европа потрібна тільки на яких 10 років, а потім „ми обернемося до неї задом".

Коли в 19 віці в Російській імперії розвинувся революційний соціялістичний рух, то російські соціялісти відразу захотіли „навчити Европу", як треба будувати соціялізм. Такий Михайло Бакунін додумався до того, що, бувши на засланні в Сибірі, в листі до царя („Исповедь") пропонував йому піддержати революційний рух в Европі для звеличення Росії. Російські соціялісти-еміґранти, що жили цілі десятиліття перед революцією 1917 р. в Зах. Европі та в Америці, здебільшого не бачили нормального розвитку робітничого руху в вільних країнах і мріяли про світові завдання Росії в революційному русі.

Носієм цього російського месіянізму стала большевицька партія. Правда, Ленін проголосив програму розбиття державного апарату, що лишився від царської Росії, і проповідував право народів на відділення від Росії. Але це „право" було тільки на папері. Бо й сам Ленін, ще 1913 р. в листі до вірменського большевика Щаумяна писав: „**Ми проти відокремлення**". І справді: з великою упертістю і немалим проливом крови большевицька Москва покорила народи бувшої царської Росії, а за другої світової війни поширила кордони СССР так далеко, як не снилося навіть найбільшим фанатикам російського імперіялізму. Цей імперіялізм совєтська Москва старається оперти на традиціях царської московської держави і на московськім націоналізмі. Московські царі стали для російських комуністів національними героями. Князь Іван Калита (14 ст.), що силою і хитрощами збирав землі під свою владу і для того став агентом татарського хана — це „патріот". Про царя Івана Страшного (16 вік) читаємо в центральному органі комуністичної партії „Правда", що він був провідником „поступової і конструктивної державної справи". (11 грудня 1944 р.). В романі комуніста А. Костильова читаємо, що Іван Страшний був „будівничий держави, патріот свого часу, досвідчений політик і проникливий суддя людських мотивів і людських інтересів". Нема чого й казати про царя Петра І., котрого Сталін міг би просто записати в комуністичну партію...

Цей московський націоналізм проймає всю науку в советських школах. „Комсомольская Правда" дає такі поради учителям російської мови та історії:

„Навчання російської мови та літератури мусить показати всесвітній характер російської літератури і російського народу, що дав таких великанів літератури, як Пушкін (далі назви російських письменників). При навчанні російських мов треба особливо наголошувати глибокий патріотизм російської літератури" (17 вересня 1944). Не меншою хвалою наділяє „Комс. Правда" історію Московщини:

„Навчання історії має розвинути в учениках любов до героїчної минувшини їх народу, що протягом усієї своєї історії розвинув незрівняну хоробрість, відвагу, твердість і едність в обороні своеї чести, свободи і незалежности свого рідного краю. Росіяни спинили монголів і врятували від них Европу. Вони спасли Европу від поневолення Францією і Наполеоном. Вони спасли цілий світ від бандитизму гітлерівської Німеччини".

Але це ще не все. Советська Москва в своєму націоналізмі пробує доказувати, що росіяни збудували парову машину ще перед Ваттом, що вони зробили електричну лямпу перед Едисоном, перший трансформатор, першу лукову лямпу і т. д.

Такі претенсії на провід у світі мав Гітлер, і ми бачили, до чого такий націоналізм доводить.

Тому так тяжко почувають себе поневолені Москвою народи в советській темниці. Москва визискує їх не тільки економічно, не лише винищує їх фізично, але на кожнім кроці понижує їх морально, примушуючи кланятися таким „патріотам" і „національним героям", як царі Іван Страшний або цар Петро І.

Ці факти московського націоналізму могли б здаватися сміщними. Але не треба забувати, що в цім дусі виховуються мільйони російського народу. Такий націоналізм — це загроза для всіх народів, для цілого світа.

О. Б.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

2)

Це коротка розмова. Вона нічого не характеризує, бо думки Кримського йшли не в тому напрямку. Вони йшли понад усім, мов хмари, понад планетою. Над усім горіло сонце, і промені, мов стріли, пронизували наповнене чуттям серце.

Кримський їсть, п'є вино, дивиться на всі боки, приціноюється, бачить людей, чує музику. Ось грають „Реве та стогне". Стогне Дніпро, виграють хвилі. Всі співають. У куті сидять чужі кореспонденти, що приїхали разом з Кримським автобусом з Праги. Пані в жовтому, волохатому реглині вже роздягнута, реглян її висить на спинці стільця, в зубах її стирчить і димить цигарка, а біля неї ті два високі англійці чи американці з люльками в зубах. Вони мовчки дивляться на все те, і тяжко прочитати, що таїться за їх мовчанкою. Кримський обводить отяжілим зором цих людей, боїться, що вони понесуть у світ не те, що йому хотілося б. Ви ще нас, добродії зі світу, мало знаєте. Чортяче мало знаєте. Ви, мальована панно, могли б заглянути до моеї душі і тоді вже писати статті у своему паризькому „Журналі".

Кальчук подає Кримському цигарку „египетську". Той бере і машинально встромлює її в зуби. — Так. Це здорово! — вириваються в нього. Біля нього на ціле горло сміються січовики. Один з них з прибраним прізвищем Калина, виструнчений і причісаний, оповідає про колишнього губернатора колишньої Підкарпатської Руси Августина Грабаря — русина, що не вмів говорити ні однією мовою. Всі сміються. Це все молоді люди з прибраними прізвищами. Сотник Чорний, сотник Дуб і все отакі сотники. Вони з'їхалися, звідки хотіли, і тепер отут на Карпатській Україні... Тепер вони командують сотнями, пишуть статути, викладають на курсах. Сотник Гузар з дійсним прізвищем Колодзінський сидить і думає над своєю історією Богунівського полку, Щука, рудий ,мов жид, п'є вино і націляється до танцю, Косак з шрамом на чолі, добряче посміхається з губернатора Грабаря...

Кримський бачить їх всіх нараз. — А де Ольжич? — питає він Калчука. Діставши відповідь, згодом питає знов. — А що робить Круглий? Задовольнивши цікавість, ставить нове питання: — А як тут театр? Вислухавши думку Кальчука, питає ще і ще і все ті самі питання. — Побачиш, як воно тут... Хвалитися тяжко, але тут, мій друже, Україна...

— Бачу!... і чую... душа чуе... У нашому світі є люди, що мають впертість дияволів. Це українці. От улізли у цей закуток і вже своє роблять...

— А як твої легені? — питає Кальчук.

— Не варто про таке говорити, — каже Кримський. Думаю, що тут можна дихати і без того. Я думаю влізти в театр. — Випустив дим, дмухнув перед себе, глянув у бік танцюючих. З гурту вилонилась у срібнопопелястому та сама Бойчуківна. Ні. Вона варта уваги, коли дивитися на неї, як на жінку. Кримський згадав на мить свою дружину, але одночасно вже рішив: він мусить пізнати цю ось випадкову людину жіночої статі. Це щось з тієї самої казки, серед якої живе, і не було б усе гаразд, коли б не доповнити її цим маривом. Має на це повне право, а наповнена істота горить не згоряючи та дає запоруку сили і пружности його схвильованої душі...

Володимир Кримський пив вино. Токайське, берегівське, мукачівське. Йому заборонено пити, але він не думав про заборону. Пив. Тягнуло у вир, в глибину, в туман. І він вже був десь там, куди рвалась спрагнена душа. Музика, танець, люди, січовики. Барви і світло, дим і запахи, тіла і обличчя. Кримський дуже швидко налився цим соком життя, встав, похитнувся, опинився за другим столом, за третім, за четвертим, дійшов до самої оркестри, кинув на тацу великий, свій останній папірець з головою Масаріка і крикнув: — Грайте мені!

Багато людей звернули на нього увагу. Це Кримський. Знають його зі сцени в Ужгороді, з театру Аркаса, з танечних клюбів Кошиць, з Праги, з табору інтернованих в Щепьорно, Калішу, з юнацької школи якоїсь там дивізії, з боїв і походів, з літературних вечорів, з еміґрантських сальонів. Це Володимир Кримський. — Грайте! — гукнув він ще раз. Оркестра збагнула його настрій. Він не сказав, що саме має бути, але йому заграли: „Гей, не дивуйте, добрії люди!"

Заля співала за оркестрою. Кримський не співав, бо не мав на це голосу, але він вийшов на подіюм, підвів голову і дивився вперед. Що там бачив? Простір. Дим, голови людей. І коли скінчилась пісня, він ще вище підніс голову і сильним, трохи надірваним, голосом почав казати:

Не хліб і мед слов'янства: Криця! Кріс!
Не лагода Еллади й миломовність:
Міцним металем налята безмовність,
Короткий меч і смертоносний спис.

Всі голови направлені в його бік. Очі, вуха звернені до нього. Лунають слова, лунають вирази і поняття. Кореспондентка „Журналю", англійські розвідники, німецькі, польські, мадярські... Всі, що прибули сюди подивитись, що це за люди в цій країні, всі вони скерували свої очі на Кримського. З кута блиснуло кілька відблисків світла, цокнув апарат, ззаду зводились люди, січові старшини піднялися зі своїх місць.

Бо вороги не згинуть, як роса,
Рабі не можуть вздріти сонця волі,—
Хай зникне ж скитсько-еллінська краса
На припонтійськім тучнім суходолі...

(Дальше буде).

СКРІПІТЬ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС В ОБОРОНІ УКРАЇНИ! ВИШЛІТЬ НЕГАЙНО ВАШУ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ „СВОБОДИ"!

Втікачі з-під Советів у Шангаю

З кінцем грудня інтервеніював Український Конгресовий Комітет Америки в департаменті стейту у Вашингтоні в справі рятунку українців, які опинилися в Шангаю. Сама інтервенція вказувала, що Шангай є загрожений наїздом китайських комуністів, перед якими треба було рятувати втікачів з України.

За звідомленнями щоденника Крисчієн Сайенс Монітор з Бостону, в Шангаю живе багато інших втікачів з-під советської влади, яких там загально називають „бездержавним елементом". Серед них більшість становлять „білі росіяни" у протиставленні до „чергових росіян". Є там ще балтійці, вірмени, поляки, турко-татари. Усіх тих колишніх підсоветських жителів нараховують в Шангаю на 4,390 осіб та вважають їх бездержавними. Усіх „білих росіян" є там 6,000. Та все одно, чи це „білі росіяни" чи „бездержавні", всі вони загрожені в своїм існуванні на випадок, коли б китайські комуністи зайняли Шангай, а ця можливість росте з кожним днем.

Оці втікачі це бездольні люди, позбавлені усяких життєвих радощів та звичайних вигод. Загально говорять про них, що вони живуть „напівлюдським життям". Одначе й таке життя є для них ліпшим ніж життя в їхнім краю, з якого вони втекли. Зрештою вони загалом не бажають нічого, а тільки місця для забезпеченого побуту. Але Шангай не є вже безпечним місцем. Воно не має міжнародного признання як давніше, а крім того находиться в жалюгіднім економічнім стані. Ще в р. 1946 було там 12,000 втікачів з-під Советів. Того року Совети проголосили амнестію для всіх, хто схоче повернутися „на родіну" і 6,000 біженців дістали советські паспорти. Одначе тільки 2,500 з них повернулися до Советів, а інші осталися з паспортами в Шангаю. Вони хотіли впевнитися, чи Совети справді дають амнестію й надіялися довідатися про це від тих, що виїхали з поворотом на рідну землю. Щоб довідатися нецензурованої правди, поворотці мали їм писати в заздалегідь умовлених словах, щось так, як передається шифровані вісті. Приклад такого листа виглядав так: „Коли Борис покінчить високі школи, тоді повернете до Советів" — А той „Борис" мав тоді щойно 6 місяців. За такими осторогами багато „біло-росіян" покинули думку виїзду й почали зрікатися советських паспортів на знак, що вони зрікаються ново набутого советського громадянства. Спочатку вони висилали паспорти до советського консульства, звідки діставали посвідку на віддання паспорту. Тепер уже цього не роблять, а просто оголошують в китайських газетах, що вони зрікаються паспорту.

Після зречення вони стають знову „бездержавними" і зголошуються до товариства „бездержавників". Тому, що вони перед тим зрікалися „бездержавности", щоб дістати советський паспорт, їх звичайно не легко приймають тепер до товариства. Це товариство живе своїм життям і інтересується спеціяльно долею втікачів. До таких втікачів належить пара людей, яка втікла з-під Советів уже після того, як поїхала туди на підставі амнестії. Їх утечу вважають просто чудом. Довший час вони оповідали тільки приватно свої переживання, а тепер описують їх дуже стримано в місцевій англійській газеті. Ці оповідання добили до решти всякі сподівання на людське трактування поворотців у Советах.

Під теперішню пору втікачі з-під Советів, головно „бездержавні", стоять перд страшним маревом. Вони зреклися советського громадянства, а не набули ніякого іншого. Вони внесли прохання до чужинних консулів на виїзд до Аргентини, Австралії, Венесуелі, Чіле, Парагваю і деяким уже вдалося виїхати з Шангаю. Одначе з числа 4,390 безнадійних втікачів найменше є 600 таких, які будуть якстій зліквідовані на випадок, якби китайські комуністи ввійшли до міста. Коли їм пояснювати, що китайські комуністи не мають ніякого інтересу до них, бо вони втікли з-під Советів, то вони на це відповідають: Комуністи будуть всюди і завжди комуністами, які визнають тільки одну льояльність, а це до Москви й робитимуть це, що вона скаже.

Ті 600 людей ще кажуть, що смерть з рук китайських комуністів була б для них ще ласкою, але буде гірше, як їх відошлють до Росії, бо така є умова між китайськими й советськими комуністами, а там ждуть їх страшні муки як тих, що були ще в Росії противниками комунізму.

МІСТО НАКОЛЕСНИКІВ.—Це Оберлин, Огайо. Куди не обернутись у цьому місті, всюди мажна зустріти наколесників різного полу і віку, так, як на цій картині.

Д-р Б. Цюцюра.

З діяльности Українського Вільного Університету у Мюнхені

Дня 1. жовтня 1948 року почався зимовий семестр академічного року 1948/49 і цим самим 28-ий рік діяльности цього найповажнішого українського навчального закладу поза рідними землями (в цьому вже 4-ий рік у новому осідку — в Мюнхені!).

Український Вільний Університет — це хронологічно перша українська висока школа за кордоном. Після першої світової війни українські університетські професори — відчуваючи потребу зорганізовання університетського навчання рідною мовою для української молоді перед якою влада окупантів закрила брами університетів на рідній землі, а теж і потребу згуртування українських наукових сил за кордоном, вирішили заснувати „вільний" — цебто недержавний український університет. Це й зроблено за активною допомогою Союзу українських журналістів і письменників (д-р В. Кушнір і О. Олесь), Товариства Прихильників освіти (проф. Дністрянський) та Українського Соціологічного Інституту (проф. Грушевський) під проводом проф. д-ра Олександра Колесси. Святочне відкриття Університету відбулося 17. січня 1921 р. в Відні.

Коли ж виявилося, що найбільше число української академічної молоді перебуває в Чехо-Словаччині, Університет перенесено восени 1921 року до Праги, зустрічаючи там прихильність і одержуючи значну фінансову допомогу чеського громадянства і влади, зокрема Президента ЧСР проф. д-ра Томи Масарика. Діяльність Університету в Празі почалася з зимового семестра 1921/22. Устрій УВУ побудовано за зразками інших зах.-европейських університетів, а головно старинного Карлового Університету в Празі. Повних 24 роки працював Університет у Празі — аж до 1945 року, коли був він змушений перенести свій осідок далі на захід до Мюнхену, куди й переїхала більшість професури на чолі з професорами: А. Яковлевим — ректором, Д. Дорошенком — проректором, В. Щербаківським і Л. Шрамченком — деканами.

Умовини, в яких довелося відновлювати наукову і навчальну діяльність Університету в Мюнхені, були дуже тяжкі. Прийняття в переможеній країні і приміщення в зруйнованому місті здобути було нелегко. Можливості наукової праці були дуже обмежені, книжкові фонди майже ніякі, місцеві німецькі бібліотеки в значній мірі знищені, а вигляди на їх скоре впорядкування мінімальні. Проте гурт співробітників Університету працював зі справжньою посвятою. Поновлено викладання тих самих дисциплін, що й в Празі, а саме філософічно-педагогічних, правничих і суспільно-економічних, з особливим підкресленням українознавчих ділянок. До співпраці приступила певна кількість молодших наукових діячів з усіх українських земель, що дозволило постійно поширювати програму і що надало Університетові прикмети соборности в найкращому слова значенні, бо соборности не тільки територіяльної, але й часової (співпраця „старої" і „нової" еміграції!) і головно-духової.

Свої завдання і відношення до рідного краю УВУ сформулював іще в початках своєї діяльности так: „Український Вільний Університет поставив собі за провідну ідею і перший обов'язок служити потребам Рідного Краю і Рідного Народу. Він має приготовляти нашу молодь до діяльности серед рідного народу, улекшити сформовання українського університету або університетів на Рідній Землі і має як готовий організм бути перенесений у відповідний час на рідну територію — туди, де його найбільше потрібно..." (з листа до Краю — 12. IX. 1921). Статут як мету Університету визначує: А) плекати всі ділянки науки, а зокрема ті, що безпосередньо або посередньо стосуються до української нації, і розвивати основи української культури як складової частини культури людства; Б) навчати і підготовляти український фаховий і науковий доріст".

Під теперішню пору Університет поділяється на два факультети: 1) філософічний (відділи: філософії і педагогіки, української, слов'янської і клясичної філології, історії, географії, археології, етнології і мистецтвознавства), 2) права і суспільно-економічних наук (відділи: правничий і сусп. економічний). Керівництво Університету було спершу в руках вище вже згаданих професорів, зокрема заслуженого вченого-археолога Вадима Щербаківського, а далі ще до Сенату ввійшли: професор філософії і історії культури — д-р Іван Мірчук (ректор 1947-48, тепер проректор), що особливо відзначився в справі нав'язання зв'язків з чужинецькими науковими і урядовими чинниками, професор історії українського права Лев Окіншевич (декан ф-ту права і сусп.-ек.наук), професор географії — д-р Володимир Кубійович (декан, тепер продекан філ.ф-ту), професор кооперації — Євген Храпливий, професор етнографії — В. Петров, професор економії — М. Васильїв, професор соціології — В. Доманицький. На зборах Загальної Професорської Колегії для 10. липня 1948 обрано Ректором Університету на акад. рік 1948-49 професора адміністративного права і статистики — д-ра Юрія Панейка.

Про правну охорону, розвиток і матеріяльне забезпечення Університету дбає Кураторія, якої Головою є Апостольський Візитатор Єпископ д-р Іван Бучко, а заступником заслужений громадський діяч — Олександер Михайлович Моргун.

За час шістьох семестрів (3-ох років) праці в Мюнхені кількість викладаних дисциплін збільшилася з трьох десятків у зимовому семестрі 1945-46 до близько сотні в зимовому семестрі 1948-49. Зросло теж значно число студентів. В зим. семестрі 1945-46 було на філософічному факультеті — 70, а на ф-ті права і сусп.-ек. наук — тільки — 46, в літньому семестрі 1948 на обох факультетах було вже 425 студентів (в тому 59 жінок). За віровизнанням було: греко-католиків 307, православних 64, римо-католиків 47, інших 7. В Університеті студіюють і чужинці — разом 56 осіб, головно поляки і білоруси, а далі литовці, латиші, росіяни, словаки, хорвати, жиди і німці. Студенти-українці мають окреме студентське товариство, що належить до Української Студентської Громади в Мюнхені. З Університетом тісно співпрацює Центральний Союз Українського Студентства, що й приміщується в будинку УВУ (централя всіх українських студ. товариств на еміграції). Допомогою студентству займається Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) під головуванням проф. д-ра З. Кузелі.

Під теперішню пору стан науково-педагогічного складу такий:

Звичайні професори 29 (чинних 20); надзвичайні професори 19 (чинних 13); доценти професори 15 (чинних 11); асистенти професори 12.

Крім цього в Університеті працюють іще залежно від потреби викладачі, лектори і професори-гості. В адміністрації працює — 8 осіб. В бібліотеці нараховується 5521 творів, в значній частині дуже цінних і рідких. Бібліотека складена вже в Мюнхені, стара бібліотека залишилася в Празі. Студенти Університету користають вільно з місцевих великих німецьких бібліотек, зокрема баварського мюнхенського університету. Накладом видавництва Університету появилися в останніх трьох роках численні підручники для студентів (скрипти), а теж окремі наукові праці професорів Університету накладом Наукового Товариства ім. Шевченка (давніше у Львові, тепер у Мюнхені!) і Української Вільної Академії Наук. Видається також інформативний бюлетень англійською і німецькою мовами, який розсилається до багатьох чужинецьких університетів, наукових, суспільних і урядових установ.

Окремо треба відмітити надання Університетом почесних докторатів за заслуги для науки і для української справи трьом чужинцям: проф. К. Меннінгові (Університет Колюмбія, ЗДА), проф. Г. В. Сімпсонові (Університет у Саскатуні, Канада) і А. Марголінові (ЗДА).

Фінансове положення Університету було ввесь час нелегке, бо найповажнішу позицію в прибутках становили студійні оплати студентів (70%), а решту незначні допомоги українських установ. Цей стан іще погіршився в останніх місяцях внаслідок переведення фінансової реформи в Німеччині, яка прямо викреслила 94% грошевих нагромадень УВУ.

Передаючи оце коротке звідомлення про діяльність Українського Вільного Університету до відома українського громадянства, думаємо, що вона буде прихильно оцінена і що українське громадянство подасть своєму Університетові потрібну допомогу для виконання тих важливих завдань, що їх Університет виконує тепер і виконуватиме в майбутньому аж до часу, коли зможе він повернути на рідну землю. На це й спрямована вся діяльність Українського Вільного Університету!

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

З листів до редакції

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ ЄДНОСТИ.

Посилаю, $5 на пресфонд „Свободи" та прошу прийняти мої щирі побажання. Бороніть Україну в 1949 році, як її боронили за всі попередні роки. Ви затримали найправильнішу лінію в обороні України. Це мусить вам признати навіть найбільший ваш ворог. Далі бороніть Україну й вказуйте на потребу існування Української Національної Ради в Европі. Допоможіть проводам ОУН в Европі, щоби об'єдналися в один український національно-революційний фронт проти ворога. Щоби не було між ними більше братовбивства. Щоби ніколи не випускали одні проти одних ворожих брошур.

Хай 1949-тий рік об'єднає нас по цілому світі в одну велику сім'ю в змаганні до здобуття волі Україні та до втримання її по вік-вічний.

М. Новак,
Лос Енджелес, Каліф.

ВИ ОДЕРЖАЛИ СЬОГОДНІ „СВОБОДУ"? А ЧИ ВИ ВИСЛАЛИ ЇЙ ВЖЕ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ПРИЙТИ ДО ВАС ТЕЖ ЗАВТРА?

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З Клюбової Гостини на скитальців.

У нашому славному місті „Братньої Любови" в різних його дільницях існують українські клюби. Один з таких міститься на Джермантавн Евені і має назву: „Українсько-Американський Поступовий Клюб". Одним з перших його організаторів був „твердий лемко" С. Станчак, який в той же час є і „твердим" українцем. Ця подія сталася ще в 1918 році. Щось семеро людей започаткували той „клюб". Бідний він був. Містився по різних не дуже репрезентативних закамарках. Та українська впертість організаторів довершила того, до чого клюб дійшов тепер. Вже є сотки членів. Вже є власний роскішний будинок з трьома обширними залями на трьох поверхах. Кухня, кімнати для різних засідань, довжелезні столи в кілька рядів для бенкетів, а зверху театрово-концертова (також і для танців) заля, в котрій відбуваються і особливо урочисті бенкети.

Щоб ознаменувати тридцятьлітнє існування клюбу та його поступу (не даремно він і називається „поступовим"), виринула в урядників благородна думка влаштувати клюбове свято. До цього часу, мовляв, ми тільки заглядували до кишень членства та гостей, та витягали з них „зелені", а тепер, коли ми стали на тверді ноги, то не пожалуймо щось зробити і для „зелено" - давців, а тим часом і зробимо щось для загальної українськой справи.

Виринула й друга благородна думка. Як звичайно, увесь тягар всяких бенкетів лягав на плечі сестриць-жінок та дівчат. Всі вони хоч і радо працювали чи то в кухні, чи в обслузі гостей за столами, й ніколи їм було, як то кажуть, вгору глянути, але на цей день хоч раз дати їм спроможність почувати себе такими, що теж засідають за столи, а щоб хтось інший товкся коло кухонних печей та доносив до столів. Тому клюбові урядники справу „ястия" віддали в руки спеціяльного американського підприємства, котре улаштовує різні бенкети.

Було на бенкеті повно усякого добра і пару соток людей, хоч сподівались, що буде більше, але тут заважив... Св. Миколай. По своїй традиції, яку памятає пишучий ці рядки ще здитинства, Він у свій день обов'язково обсипе людей ярещених снігом. От і в цю неділю 19-го грудня, в день, ще вдосвіта почав падати густий лапастий сніг і то без перестанку аж до ночі. Автомобільний рух припинився, тай „стріткари" ліниво ходили.

По споживанню того, що було й що доношувано до столів, почалися, як звичайно, промови. Кожний, викликаний тостмайстером п. Т. Федусем, говорив на тему, яку хотів. Був перечитаний секретарем Клюбу, інж. І. Харамбуром лист з привітом від о. прот. І. Савчука із Скрентону, який не міг через свої обовязки прибути на бенкет, а який був будівничим цього клюбового дому. Споминалися й розвиток та поступ його.

Забрав слово о. Антін Стангритчук, що свою палку промову присвятив нашим скитальникам, закликав до зложення для них дарів. На цей заклик зложено 72 доляри, які доручено п. Т. Федусеві для передачі ЗУАДКомітетові.

На прикінці промов був покликаний до слова п. Р. Карбівник, який, як член Допомогового Комітету, гаряче закликав до підписування декларацій, щоб спроваджувати до Америки наших скитальників з Европи. Дораджував у цій справі звертатися до донечки п. І. Паращака, яка працює в тім офісі і є тут приявна.

Замітно і дуже приємно спостерігати, що наша вже американська молодь, яку дехто рахує „безнадійною" для української справи, показує обличчя, яким можуть гордитися батьки. По скінченню промов, відспіванню українського та американського гимнів, ця наша молодь зібралась гуртком в нижчій салі і заспівала пісень, історичних і новітніх стрілецьких.

Увесь вечір пройшов на гідній вижині.

До тієї збірки, яка відбулася під час вечері, клюб на наступних річних зборах ухвалив з каси ще поважну суму, бо $250 на цілі ЗУАДКомітету. які вже вислано.

Жертви на обіді зложили: по $5: С. Станчак, М. Сивуляк і Н. Волошанський; І. Харамбура $3; по $2: о. А. Стангритчук, Р. Карбівник, М. Кончак, А. Тоганчин, М. Гасяк; по $1: С. Шегда, С. Мілян, Т. Федусь, І. Кісь, О. Яремко, Д. Стриковський, І. Дзімбелик, П. Тилятник, М. Пеленський, П. Мельник, Г. Козак, С. Соміс, Г. Грищишин, В. Ш[illegible]да, С. Садовий, В. Романський, І. Багрій, Н. Романський, Л. Огородник, М. Шегда, В. Довгун, П. Кончак, І. Лопушанський, М. Сенич, А. Кушина, А. Бабяк, С. Чорномаз, П. Сеньків, І. Ктитор, М. Мельник, І. Гасин, М. Опришко, С. Борис, М. Бокай, В. Опришко, Т. Кілик, І. Паращак, А. Вишиваний, М. Поточняк, Е. Кулик, М. Кілик, В. Березовський. Дрібними датками $2. Разом $72, а разом зі жертвою Клюбу $322.

о. П. Корсуновський.

АКРОН, ОГАЙО.

З весілля на політичну працю УКК.

У минулий День Подяки (25 листопада) відбувся в нашій укр. кат. церкві Сошествія Св. Духа шлюб п. Григорія Жеребняка, сина громадян Івана і Йосифи Жеребняк з Шікаґо, Ілл., з п-ною Евгенією Зепко, донькою відомих наших громадян Олекси і Анастазії Зепко. Вінчання відбулось по Службі Божій, а вінчав о. Володимир Феделеш, виголосивши при цьому прекрасну промову, в якій підкреслив, що це перший раз бачимо молодят, тут роджених, що забажали складати присягу в українській мові. Згадавши за прикладних родичів молодят. о. Феделеш особливо підніс заслуги молодої за її працю, як в церкві, так і громаді. Новозвінчана церква була переповнена старшими і молоддю, а співав гарно хор з Клівленду.

Весільна забава відбулась у родичів молодої, серед співів і жартів та щирих розмов між гістьми, що прибули з Клівленду, Шікаго, Ню Йорку, Йонгставну та інших міст. Між присутніми був теж і головний радний У. Н. Союзу, п. Дмитро Шмагала з Клівленду, що теж забрав слово і пригадав, що молода є головною радною У. Н. Союзу, відомою з довголітньої щирої праці для цієї найстаршої нашої народньої установи, як і праці між нашою молоддю. Далі п. Шмагала передав привіт від Головного Уряду У. Н. Союзу та найкращі побажання молодій парі, а теж подякував родичам молодих за те, що так гарно виховали своїх дітей. Стрий молодої, п. Константин Зепко, заявив, що це не було б правдиве українське весілля, коли б на ньому не згадати за поневолений український нарід і потребу боронити його право на вільне й самостійне життя. Таку оборону веде Український Конгресовий Комітет, казав бесідник. Збірку перевели: В. Пулк, Е. Гнот, Н. Бобечко. Зібрано $110 і вислано до УКК.

Жертвували: Г. і Е. Жеребняк $10: по $5: Д. Шмагала, М. Споряк, Дачук, К. Зепко, О. Зепко, І. і. Й. Жеребняк; по $2: Н. Бобечко, В. Пулк, С. Зілінка, М. Петруха, І. Пулк, Т. Зепко, М. Філяс, д-р М. Кулік, Л. Сахарнецький, С. Білик, І. Савула; по $1: Е. Гнот, М. Говдун, М. Іваніцька, Н. Русенко, Г. Лесьняк, В. Поливка, Г. Левко, Е. Волошин, Р. Ойлер, Г. Мураль, Е. Судомир, Т. Баран, В. Томко, С. Мецлер, Й. Дзянсон, І. Ткалік, А. Дудік, М. Лесьняк, І. Куцик, М. Станчак, В. Тарас, Т. Тарас, І. Гавриляк, М. Задорецький, Д. Енґлер, Е. Гозовський, Т. Моціовський, І. Флеміган, І. Тімон, С. Гуменік, А. Маціовський, С. Козловський, С. Залінка, А. Русінко, І. Зепко, Е. Зепко, О. Зепко, С. Зепко, Ю. Зепко, К. Пек, Б. Мураль, П. Суліш, А. Волох, І. Фігель, Н. Н., і Е. Пулк: Решта дрібними.

В. Пулк.

НОВА ПРОФЕСІЙНА СИЛА.

Наталка Пасічник

В серпні 1948 р. покінчила студії в Ню Йорк Юніверзіті (Personnel Administration) п-на Наталка Пасічник, членка 204 відділу У. Н. Союзу, дочка п. Антона Пасічника, відомого громадянина й бизнесмена в Ню Йорку, що є з цілою родиною в У. Н. Союзі.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

НАНКІНГ ПРОХАЄ ПОСЕРЕДНИЦТВА „ЧОТИРЬОХ ВЕЛИКИХ".

Нанкінг, 10. січня. — Минулої суботи китайське міністерство закордонних справ звернулося офіційно до місцевих амбасадорів Злучених Держав, Британії, Франції і Совєтського Союзу, висловлюючи своє бажання помиритися з комуністами та прохаючи посередництва в цій справі з боку чотирьох великодержав. Комуністична радіовисильня сьогодні запевняє, що червоні війська скріпили свій наступ на південь від Сучова. З боку чотирьох великодержав докищо немає жадної реакції на звернення китайського уряду.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ В АВСТРАЛІЇ.

З перших українських емігрантів в Австралії вже зорганізовано ініціятивний комітет, завданням якого буде самодопомога та допомога дальшим емігрантам, що приїжджатимуть до тої країни. До комітету увійшли Г. Бодня, П. Дударка, Ашкардун і Н. Мережаний.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,832 Іщак Івана і Парані, Долинюк Варвари і Марії з дому Долинюк з с. Дубя (Броди) від Влащук Ілька с. Микити.

16,833 Сапата Таньки тітки від Наумець Михайла с. Теодора з с. Яглущ (Рогатин).

16,834 Бростко Олекси з с. Лежакова (Ярослав) від Бростко Романа.

16,835 Мальський Дмитра, Явдокії і Софії від Бобик Михайла.

16,836 Дячун Теклі і Ксені з с. Стегніківці (Тернопіль) від Дячун Андрія.

16,837 Андрущак Петра, Михайла і Луки зі Сокальщини від Андрущак Іллі.

16,838 Павлюк Андрії від Павлюк Івана с. Петра з с. Печеніжин (Коломия).

16,839 Адамович Василини з околиць Львова від Гілецький Антона з с. Видранка (Волод. Волинськ.).

16,840 Двигайло Зофії з с. Сілець Беньків (Камінка Струмилова) від Двигайло Гриця.

16,841 Гомзяк Ілька з с, Білич (Самбір) від Гомзяк Ярослава с. Гната.

16,842 Головка Данила Ілька від Лань Марії з с. Лодини (Сянік).

16,843 Вонс Олекси з с. Озірна (Зборів) від Сороцький Ярослава.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

о. П. К., Филаделфія, Па. — Допис якраз прийшов „на чергу" і жертва Клюбу в сумі $250 є вже стягнена. На жаль та „черга" не раз затягається. Раді, що Ви це розумієте й знаєте, що не наша вина в цьому. Спасибі за побажання.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 7:30 ввечір, в галі У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 — 30. Еве. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів і членниць явитись на ці збори, бо маємо важні справи до рішення. Уряд на 1949 рік є: М. Ґалан, предс.; М. Левицький, заст.; П. Барнич, секр.; М. Фіґурський, заст.; Г. Василик, кас.; С. Антонишин, заст.; І. Сидор, Е. Кривень, М. Заровений, контр. комісія; Н. Табака, Г. Сененько, контр. хворих; Марія Якимцька, Анастазія Періґ, контр. хворих членниць; до походу: Е. Кривень, капітан; І. Марко, А. Падась, хорунжі. Організатор нових членів І. Сидор. Залягаючих членів із вкладками просимо вирівняти всі залеглости за 1948 рік. — За уряд: М. Ґалан, пр.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Зруча. від. 280. повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 2. попл., в У. Г. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Приявність на зборах всіх членів обовязкова. Буде звіт уряду за минулий рік і вибір уряду на 1949 рік. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 7. ввечір, в домі де звичайно. Просимо всіх членів і членниць прийти на час, бо буде звіт контролі за 1948 рік. — І. Головка, пр.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від. 459, повідомляє своїх членів, що спеціяльні збори відбудуться в неділю, 16. січня, точно в 3. годині пополудні, в Українській Централі, 180 Вілем ул. На цих зборах буде вибір уряду на 1949 рік, котрий мав бути вибраний на річних зборах. Є також інші важні справи до полагодження. — За уряд: І. Кміть, рек. секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 16. січня, в год. 6:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Вест 19. вул. Просимо членів прийти на час, вирівнати свої вкладки і інші залеглости. Місячні збори, що мали відбутись 14. січня, з причини Нового Року, переноситься на неділю. Буде звіт контр. комісії, уряду та вибір уряду на 1949 рік. Тому приявність кожного члена конечна. — За уряд: А. Романів, предс.; М. Пахолок, кас.; Й. Кобрин, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — На річних зборах Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, вибрано уряд на 1949 рік: Н. Заяць, предс.; Л. Кулич, заст.; Н. Пігура, фін. секр.; С. Ґріца, кас.; В. Бутковський, рек. секр.; М. Баран, І. Коцюба і Ф. Жарецький, контрольна комісія; А. Мазур і П. Осьміловська, комісія хворих. Наступні місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі. — В Бутковський, рек. секр.

ВЕСТ САЙД НЮ ЙОРК. — Тов. Свобода, від. 194, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в суботу, 15. січня, в годині 8. ввечір, під ч. 350 Вест 41 ул. Просимо членів прийти і познайомитись з урядом, що зістав вибраний на 1949 рік: Я. Салдан, редс.; Т. Пітула, кас.; В. Никифорчук, фін. секр. На зборах буде звіт контр. комісії і інші важні справи. — За уряд: Н. Марків, пр.; Т. Пітула, кас.; С. Гнатишин, фін. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 14. січня, в годині 8. ввечір, в Січовій Салі, 806 — 18. Еве. На річних зборах мин. місяця вибрано уряд на 1949 рік: О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.; П. Ґуст, заст. предс.; Й. Стон, заст. секр.; контр. комісія: К. Моравська, Ф. Салюк і М. Сааль. Просимо членів приходити на збори і платити свої вкладки на зборах. — О. Паньків, предс.; Ю. Баранюк, секр.

CLEVELAND, O. — At the yearly meeting of St. Mary's Lodge 112 Jan. 2, 1949, following officers were elected: Eva Laluk, Pres.; M. Kobierska, Vice-Pres.; Helen Prociw, Treas.; Rose Kupchik, Sec'y.; controllers: Anna Holowczak, Sophie Yunick, Mary Fedak; flag bearers: D. Janiwska, M. Sawchyn, K. Dragan, A. Bandyra; sick callers: E. Smulchak, K. Terlecka, Wozna. We will hold our monthly meeting Sunday, Jan. 16, after 3rd Mass, in the Church hall. We urge all members, who pay by the year, to attend this meeting and pay their yearly dues. — Eva Laluk, Pres.; Helen Prociw, Treas.; Rose Kupchik, Sec'y.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Тов. Згода. від. 20, подає до відома, що на річних зборах вибрано такий уряд: М. Прихітко, предс.; Пригарський, заст.; І. Крупка, фін. секр.; Стефанський, кас.; Й. Прихідно, рек. секр.; контрольори: Дмитришин, Сосновський і Рубаха, догл. хворих: п-ні Квасняк, Ґерман і А. Красіцький; до прап.: С. Торопа і Беднарський. Збори будуть відбуватись в другу неділю по першім. — За уряд: Й. Прихідко, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 15 .січня, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на ці збори. Уряд вибраний на 1949 рік. І. Жмутин, предс.; І. Сорока, заст.; В. Мущинка, кас.; М. Куничка, заст.; А. Хромяк, секр.; І. Іванішин, заст.; контр. комісія: О. Будай, І. Сорока, Іл. Сорока. — За уряд: І. Жмутин, предс.; В. Мущинка, кас.; А. Хромяк, секр., 921 So. Cecil St., Phila. 43, Pa. Tel. G. R. 2-4195.

GR. MEADOWS, N. J. — There will be a **yearly meeting** of Towarystwo Lubow, Branch 143, Sunday, Jan. 16, 1949, at 1 o'clock, at the Ukrainian Hall, for the election of officers and any other business that may come up. All members are requested to attend. — A. Levonuk, Sec'y.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Тов. Любов, від. 370, повідомляє членниць і членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16. січня, в церковній галі, 127 Парк ул., точно в год. 12. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження і буде звіт контр. комісії за мин. рік. Уряд вибраний на 1949 рік: П. Воляник, предс.; М. Довгий, заст.; К. Марущак, рек. секр.; Р. Голубович, фін. секр.; Ігнґ Хомета, заст. секретарів; В. Колесняк, кас.; К. Ґвіздь зас.; контр. комісія: Н. Хабінець, М. Сампара і Г. Куць; огл. хворих: Параскева Столяр, П. Василик і Д. Небор, Адр. секр.: К. Maruschak, 274 Fenwick St., West Haven 16, Conn.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 13. січня, в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — І. Свереда, гол.; В. Гавриляк, фін. секр.; П. Ковтун, кас.; В. Іванців, рек. секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 15. січня, в год. 7:30 ввечір, в гали Покох, 4950 Полайна ул. Всі члени обовязково мають явитись, бо є важні справи до вирішення. Члени, котрі платять річно вкладку мають явитись і заплатити свої вкладки, бо відділ за них не буде платити. Хто не заплатить, буде суспендований. Уряд на 1949 рік є той самий, що був 1948 року. Адреса секр.: Н. Harasym, 3111 W. 54 Pl., Chicago), Ill.

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО ЧОТИРИ БЮРОВІ РОБІТНИЦІ НА ВИЇЗД ДО ЕВРОПИ.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет пошукує 4 урядничкы, що бажали б виїхати на працю в бюрах цего Комітету в Німеччині. Побажане знання англійської і української мов, вправне писання на друкарській машинці, по можності стенографія, та загальне знання і зорієнтованість в звичайній бюровій роботі та в соціяльному піклуванні. Кандидатки з практикою в тих ділянках праці матимуть першенство. Формальності виїзду до Европи допоможе полагодити Комітет. Платня відповідно до умови. Зголошення з точним поданням кваліфікацій, умов та особистих даних слати:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ТАРЗАН, ч. 2008. Джена в небезпеці.

Як тільки Тарзан і Тантор почали погоню за небезпечним дикуном...

...Джена всівши як вершник на Танторову самицю, подалася на розшуки за заблукавшим слоником.

Несподівано злобний Гомбу вискочив з своєї криївки.

Затрубівши з остраху, Танторова самиця спинилася і скинула Джену просто на стежку, якою гнав дикун.